

ועדת הבחירות המרכזית

לכנסת ה-21

סגן נשיא (בדימ) של בית משפט מחוזי פרופ' עודד מודריק
שופט ממונה לפי סעיף 17ד לחוק הבחירות (דרכי תעמולה) תשי"ט 1959

תר"מ 109/21

העותרים 1. עוזי אהרון עו"ד, סגן ומ"מ ראש עיריית אור יהודה
2. סיעת "רק בראשות עוזי אהרון"
ע"י עו"ד מוטי בר לב ועו"ד עומר אליהו

נגד

המשיבות: 1. עו"ד ליאת שוחט, ראש עיריית אור יהודה
2. סיעת "אור חדש"

החלטה

למקרא העתירה והתגובה לה שהגיעה היום, מתעורר ספק רב אם חלקים מסוימים בעתירה מבוססים כדבעי ולעניין חלקים אחרים קשה לראות שנעשתה הפרת חוק דרכי תעמולה כל עיקר.

אבאר את הדברים..

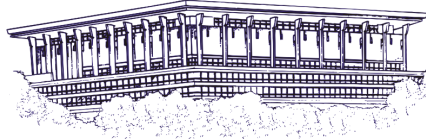
פנייה מוקדמת

העותרים מודעים, כנראה, לצורך בפנייה מוקדמת קודם להגשת עתירה. לא ברור שהם מבינים את תכליתה של פנייה כזאת.

העותרים צרפו לעתירה מכתב פנייה מוקדמת שנשלח למשיבות וכן ליועמ"ש עיריית אור יהודה, עו"ד שלומית שפינדל. הפנייה המוקדמת נושאת תאריך שתוקן בכתב יד שנחזה להיות 22 או 12 בספטמבר. כשקיבלתי את העתירה לא ייחסתי חשיבות לתיקון שנעשה. כעת מתבררת משמעותו.

העתירה הוגשה ביום 25.9.18. בגוף העתירה מצוין שהיא נערכה ב-20.9.18 וזה גם המועד שבו נחתם תצהיר העותר (מועד שמאומת בידי עו"ד בר-לב). כיון שהפנייה המוקדמת מוזכרת בגוף העתירה, לא ייתכן שמועדה הוא 22.9.18 (יומיים אחרי העתירה).

אם כך, אולי מועדה של הפנייה המוקדמת הוא 12.9.18 (מועד שבמאמץ ניתן לייחס אותו אל התיקון בכתב היד)? התשובה לשאלה מתבארת מתשובה שנשלחה לעותר בידי עו"ד שפינדל. התשובה מגלה שהפנייה המוקדמת היא מיום 17.9.18. לא 12 ולא 22.

ועדת הבחירות המרכזית

לכנסת ה-21

סגן נשיא (בדימ) של בית משפט מחוזי פרופ' עודד מודריק שופט ממונה לפי סעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה) תשי"ט 1959

יתר על כן. מתשובת עו"ד שפינדל – שהעותרים לא צרפו אותה לעתירתם – מתברר שהפנייה המוקדמת הייתה כללית, כמעט סתמית, לא צורף תיעוד או ראיות כלשהן ולא ניתן פירוט שמאפשר התייחסות. פנייה כזאת חסרת ערך והיא נדמית כאילו לא הייתה.

תשובת עו"ד שפינדל מוכיחה את חשיבותה של פנייה מוקדמת שערוכה ומבוארת כדין. עורכת הדין אומרת לעותרים, אדרבא פרטו את טענותיכם, תציגו מסמכים או תיעוד, כל פרט ייבדק ואם יש צורך לתקן דבר התיקון ייעשה.

במקום לילך בנתיב של התשובה, פנו העותרים לנתיב של עתירה שבה מוצגת פנייה מוקדמת שמועדה לא ברור; לא מוצגת התגובה כדי שייראה כאילו גורמי העירייה אינם מגיבים ואינם פועלים לתיקון הפרות כלשהן.

שימוש אסור בעובדי העירייה ובמשאבים כספיים של העירייה

ברכיב עתירה זה מתייחסים העותרים לשני עניינים. העניין האחד הוא השתתפותה של גב' מירה קהלני, מנהלת מוקד 106 העירוני, בחוג בית מסוים בנווה סביון. נטען, בצדק, כי מעורבות עובדי העירייה במערכת הבחירות אם זו אינה מחויבת מכוח תפקידם, היא מעורבות פסולה.

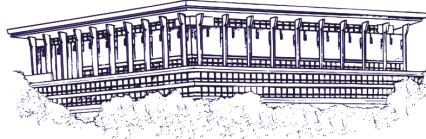
אלא שהעתירה אינה מסבירה מה פשר ההשתתפות בחוג בית (השתתפות פעילה או נוכחות בלבד), מי היוזם של החוג? האם גב' קהלני הוזמנה לחוג משום שהיא נושאת תפקיד בעירייה או שהשתתפותה אקראית. מה בדיוק היה חלקה של קהלני. נניח שהיא הסבירה את דרכי הפעולה לש מוקד 106 מה הקשר של זה לנושא הבחירות?

ראוי לציין שגם התגובה בנקודה זו די עמומה. נאמר שגב' קהלני "נקלעה לחוג הבית במקרה" ו"מצאה עצמה משיבה לשאלות" (מין כפל מקריות שכזה). אולם אילו נהגו העותרים כפי שנדרש ביחס לפנייה מוקדמת ואילו הציגו פרטים ליועמ"ש אפשר שהייתה מתקבלת תגובה שראשת העירייה מקבלת שנעשה משגה ומורה לחדד את ההנחיות.

העניין השני הוא סקר שערכו המשיבות במימון העירייה. לא זו בלבד שאין ראייה לסקר אלא אף גם זו שנושא הסקר, מועדו וזהות הגורם המזמין לא צוינו כל עיקר.

שילוט מפר

העותרים טוענים שברחבי העיר נתלו שלטי בחירות רבים של המשיבה שהצבתם נוגדת את הדין. הדגמה מובאת באמצעות צילום של שלט אחד ויחיד.

ועדת הבחירות המרכזית

לכנסת ה-21

סגן נשיא (בדימ) של בית משפט מחוזי פרופ' עודד מודריק שופט ממונה לפי סעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה) תשי"ט 1959

המשיבים טוענים כי השלט המוצג בעתירה הוסר מיד לאחר הצבתו. אין שילוט מפר אחר הודות לפעילות מאומצת של העירייה בראשות המשיבה.

אם מדובר בשלט אחד ויחיד, אקבל שעצם הצבתו נעשה שלא כדין. אם מדובר בשלטים נוספים, על העותרים לצרף ראיות כלשהן.

ניצול ילדים למטרות תעמולת בחירות

לא מצאתי ביסוס לטענה. הוצג צילום אחד של ראשת העירייה עם קבוצת ילדים. מהצילום כשהוא לעצמו לא נראה קשר אל תעמולת בחירות. לא ברור ממתי הצילום ובאיזה מעמד הצילום קוים. האם באותו מעמד נשאו דברים מפי ראשת העירייה ומה תכנם.

מתנות, אירועי חג

העותרים מצביעים על חלוקת ילקוטים לילדי בית ספר וערכות לילדות, מטעם ראשת העירייה כמתנות אסורות לפי חוק דרכי תעמולה.

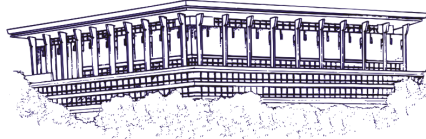
מן התגובה מתברר שהעירייה נוהגת מדי שנה בשנה להעניק לילדי הגנים קופסת אוכל ומדי רבעון להעניק מתנה מסוימת למי שילדו באותו רבעון. בדרך כלל המתנות הללו נושאות את חתימת ראשת העירייה אולם בתקופת בחירות הקפידה המשיבה להשמיט את שמה וחתימתה מן המתנות.

אינני מוצא כל פסול בהענקה מסורתית של שי שערכו קטן לקבוצות אוכלוסייה מסוימות. הענקת קופסאות האוכל וערכת היולדת עולות בקנה אחד עם השקפה זו. המתנה פסולה (גם אם ערכה נמוך) אם היא ניתנת רק במערכת בחירות. אום אם היא ניתנת באופן המלמד על תכליתה כתעמולת בחירות. לכן אילו הייתה זו פעולה ראשונה של חלוקת השי אפשר היה לראות בכך פסול. וכן אפילו חלוקת השי מתקיימת מימים ימימה אבל לקופסת האוכל או לערכת היולדת הוצמדו השנה סיסמת בחירות, גם אז היה בכך פסול.

חלוקת דברי השי האמורים תקינה בעיני (אני מתעלם משאלת התקצוב שאיננה בגדר סמכותי).

השתתפות ראשת העירייה באירועי החג העירוניים גם היא אינה פסולה אם היא נעשית במינון מינימאלי תוך הסתפקות בדברי ברכה קצרצרים נעדרי תעמולה (גם לא מסירת "מידע לציבור" שלא נועד אלא לטפיחה עצמית על השכם).

אין טענה ואין ראיה שהמשיבה פועלת בהקשר זה שלא כדין.

ועדת הבחירות המרכזית

לכנסת ה-21

סגן נשיא (בדימ) של בית משפט מחוזי פרופ' עודד מודריק
שופט ממונה לפי סעיף 17ד לחוק הבחירות (דרכי תעמולה) תשי"ט 1959

כללו של דבר

העותרים לא הציגו תשתית עובדתית ומשפטית מספקת כדי ביסוס עתירתם.

אני דוחה את העתירה משלושה טעמים. ראשית, לא נערכה פנייה מקדימה נאותה. נערכה פנייה מן השפה ולחוץ, שרב בה הנסתר על הנגלה. התשובה לה הושמטה ובכך נמנע ממני לבחון את העתירה כראוי.

שנית, היקף הפגם במקצת רכיבי העתירה אינו ברור ואינו מוכח (למשל עניין השילוט או עניין חוג הבית, עניין הסקר).

שלישית חלק מהתנהלויות המשיבה אינן הפרה של הדין (שי, אירועי החג).

דעת לנבון נקל שדחיית העתירה אינה מהווה הכשר לשילוט מפר אם הוא קיים או לשימוש במשאבי העירייה לצרכי צד בבחירות (אם יש שימוש כזה), או לקיום תעמולה אסורה במסווה של פעילות עירונית שגרתית.

כדאי שייעשה בדק בית בעניינים אלה כדי שלא יצוצו עתירות נוספות.

זו עתירה ראשונה שמוצגת לפניי בענייני מערכת הבחירות (הנוכחית) באור יהודה (בהבדל מערים אחרות במחוז שמשפיעות עלי שפע עתירות). לכן אמנע מפסיקת הוצאות כנגד העותר, תוך הבעת תקווה שבעתיד יבחן את צעדיו ויתנהל כראוי לפני הגשת עתירה.

ניתנה היום י"ז תשרי תשע"ט (16: 49 26/09/2018) שלא בנוכחות הצדדים.

פרופ' עודד מודריק

סגן נשיא (בדימוס) של בית המשפט המחוזי תל אביב

שופט ממונה לפי סעיף 17ד לחוק הבחירות (דרכי תעמולה) תשי"ט 1959